

Nieuwsbrief SR Updates

Nummer 31, 2022

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2022:1564](#) 01-11-2022

Vrijheidsbeperkende maatregel vóór 1 april 2012 begaan feit.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2022:1565](#) 01-11-2022

Weerlegging standpunt over ontbreken opzet.

RECHTSPRAAK

Weerlegging standpunt over ontbreken opzet.

Weerlegging standpunt over ontbreken opzet.

Wenk

De verdediging klaagt namens verdachte, ten aanzien van wie onder meer financiering van terrorisme, meermalen gepleegd, is bewezen verklaard, dat het hof in strijd met de tweede volzin van het tweede lid van artikel 359 Sv niet in het bijzonder de redenen heeft opgegeven waarom het is afgeweken van een door de verdediging naar voren gebracht uitdrukkelijk onderbouwd standpunt over het ontbreken van opzet op het ter beschikking stellen van geldbedragen aan IS en dat de bewezen verklaring ontoereikend is gemotiveerd.

Het hof heeft ten aanzien van de bewezenverklaring overwogen dat de raadvrouw zich ter terechtzitting in hoger beroep overeenkomstig haar overgelegde pleitaantekeningen op het standpunt heeft gesteld, dat – kort gezegd – de verdachte geen opzet had, ook niet in voorwaardelijke zin, op het financieren van terrorisme, zoals dat is ten laste gelegd. De verdachte heeft enkel de geldbedragen aan tussenpersonen overgemaakt ten behoeve van de vlucht van zijn broers uit Syrië. De raadvrouw heeft in dat kader aangevoerd dat de verdachte pas de geldbedragen heeft overgemaakt, nadat beide broers aan hem hadden gezworen afstand te hebben genomen van IS. De raadvrouw heeft dan ook bepleit dat de verdachte moet worden vrijgesproken.

Het hof overweegt hieromtrent dat het vaststelt dat de verdachte erkend heeft dat de bedragen \$ 700, op 7 juli 2016, en € 2.200, op 15 december 2016, door hem zijn gestort teneinde betrokkenen, broers van de verdachte die zich op dat moment in Syrië bevonden, uit IS-gebied te krijgen. Door aldus te handelen heeft de verdachte minst genomen voorwaardelijk opzet gehad op het financieren van terrorisme, doordat hij bewust de aanmerkelijke kans heeft aanvaard dat het door hem overgemaakte geld geheel of ten dele, direct of indirect, terecht zou komen bij de terroristische organisatie IS, reeds vanwege het enkele feit dat personen gelieerd aan IS, zoals mensensmokkelaars en grensbewakers, geld aan de overboekingen overhouden. Het hof verwerpt dan ook het door de raadvrouw gevoerde verweer en acht wettig en overtuigend bewezen dat de verdachte zich meermalen opzettelijk schuldig heeft gemaakt aan

terrorismedinanciering.

De Hoge Raad overweegt ten aanzien van de laatstgenoemde klacht dat als het gaat om feiten of omstandigheden die door de rechter redengevend worden geacht voor de bewezenverklaring, de rechter die zich – al dan niet in reactie op een bewijsverweer – beroept op bepaalde gegevens die niet in de bewijsmiddelen zijn vermeld, met voldoende mate van nauwkeurigheid in zijn overweging a. die feiten of omstandigheden moet aanduiden, en b. het wettige bewijsmiddel moet aangeven waaraan die feiten of omstandigheden zijn ontleend (vgl. ECLI:NL:HR:2003:AF7985).

De Hoge Raad overweegt dat het hof, gelet op de bewijsoverweging over het (voorwaardelijk) opzet van de verdachte, onder meer redengevend voor de bewezenverklaring heeft geacht dat ‘personen gelieerd aan IS’ geld aan de in de bewezenverklaring genoemde overboekingen overhouden. Dit gegeven is echter niet in de bewijsmiddelen vermeld. De Hoge Raad oordeelt dat het hof ook niet met voldoende mate van nauwkeurigheid het wettige bewijsmiddel heeft aangegeven waaraan het die omstandigheid heeft ontleend.

Ten aanzien van eerstgenoemde klacht overweegt de Hoge Raad dat volgens het procesverbaal van de terechtzitting in hoger beroep van 3 december 2020 de raadvrouw van de verdachte daar het woord heeft gevoerd overeenkomstig de pleitnota die aan het procesverbaal is gehecht. Deze pleitnota houdt in:

‘geen opzet op het financieren terrorisme/ter beschikking stellen aan IS

22. De vraag waar u zich voor gesteld ziet, is of het overmaken van geldbedragen onder deze omstandigheden valt onder het financieren van terrorisme. Meer in het bijzonder, hadden cliënten opzet op het financieren van terrorisme?

23. Over het voorwaardelijk opzet in financieringszaken heeft uw Hof in 2017 overwogen dat: “het verstrekken van geldelijke steun aan een persoon wiens betrokkenheid bij terrorisme bij de verdachte bekend is, de verdachte bewust de aanmerkelijke kans aanvaardt dat deze gelden worden aangewend voor het plegen van terroristische misdrijven.”

24. Het afgelopen jaar heeft de rechtbank Rotterdam t.a.v. het voorwaardelijk opzet in financieringszaken een grens aangegeven. Zo speelde op 9 juni 2020 een zaak waarin de verdachte geld had overgemaakt aan zijn moeder en zus die uitgereisd waren naar Syrië en zich in het Kalifaat bevonden. Zijn moeder heeft hem bevestigd het geld (€ 2.233,-) te hebben ontvangen. Verdachte heeft verklaard dat het geld was bedoeld voor medicijnen, eten en kleding.

25. De rechtbank overweegt:

dat niet is gebleken dat het geld een andere bestemming had dan voor medicijnen, eten en kleding;

dat verdachte niet de kans heeft aanvaard dat het geld zou worden aangewend voor de terroristische strijd;

dus geen opzet op financieren;

evenmin sprake van opzettelijk geld ter beschikkingstellen van IS;

“Dat het geld uiteindelijk toch (indirect) het terrorisme kan hebben ondersteund doet er niet aan af dat naar het oordeel van de rechtbank niet wettig en overtuigend is bewezen dat het opzet van de verdachte daarop gericht is geweest.”

In de zaak van vandaag kan eenzelfde redenering worden toegepast. Immers, de bedoeling van de geldtransacties loopt als een rode draad door het dossier. De recherche benoemt het zelf ook meerdere malen: “Vermoedelijk is dit geld bestemd voor de reis uit het strijdgebied in Syrië en/of Irak van betrokkene [1] en/of [2].” Maar ook de rechtbank stelt vast dat verdachten “(...) onafhankelijk van elkaar op verschillende tijdstippen geldbedragen hebben gestort enkel met het doel om hun broers te laten vluchten uit IS-gebied.”

26. Het opzet was dan ook nooit gericht op het financieren van terroristische misdrijven. Sterker nog, het was juist bedoeld om hen daar uit het gebied weg te krijgen.

27. Het dossier bevat ook geen aanwijzingen dat de bedragen een andere bestemming hebben gehad. Of in andere woorden, zoals de rechtbank in eerste aanleg heeft overwogen, het is “zeer aannemelijk dat de geldbedragen daadwerkelijk (mede) zijn aangewend voor de vlucht(pogingen) van [1] en [2] vanuit IS-gebied.”

28. Gelet op de omstandigheden waaronder het geld is overgemaakt hebben cliënten ook niet de aanmerkelijke kans aanvaard dat het geld zou worden aangewend voor de terroristische strijd. Het geld is overgemaakt:

na de eerste mislukte vluchtpoging en de daaropvolgende detentie;

waarna de broers ook zijn mishandeld door IS; het aannemelijk was dat de broers afstand hadden gedaan van IS; en

het feit dat [1] en [2] hebben gezworen dat het geld was bedoeld voor de vlucht;

29. Onder deze omstandigheden kan evenmin gesproken worden van het opzettelijk geld ter beschikking stellen aan IS of een andere terroristische organisatie. Immers, het geld was

bedoeld om de broers nu juist weg te krijgen uit IS gebied.

30. Kortom: alleen al vanwege het ontbreken van het opzet op zowel het financieren van terrorisme als het ter beschikking stellen van geldbedragen aan IS verzoek ik u vrij te spreken.'

De Hoge Raad overweegt dat hetgeen de raadvrouw van de verdachte op de terechtzitting in hoger beroep naar voren heeft gebracht over het ontbreken van opzet op – onder meer – het ter beschikking stellen van geldbedragen aan IS, niet anders kan worden opgevat dan als een standpunt dat duidelijk, door argumenten ondersteund en voorzien van een ondubbelzinnige conclusie aan het hof is voorgelegd. Het hof is in zijn uitspraak van dit uitdrukkelijk onderbouwde standpunt afgeweken door het ten laste gelegde bewezen te verklaren. De Hoge Raad overweegt dat het hof in strijd met de tweede volzin van het tweede lid van artikel 359 Sv echter niet in het bijzonder de redenen opgegeven die daartoe hebben geleid.

J.H.J. Verbaan, november 2022

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 01-11-2022

ECLI: ECLI:NL:HR:2022:1565

Zaaknummer: 20/04211

Rechters: J. de Hullu, M.J. Borgers en A.E.M. Röttgering

Advocaten: M.C. Levy

Wetsartikelen: 359 lid 2 Sv

RECHTSPRAAK

Vrijheidsbeperkende maatregel vóór 1 april 2012 begaan feit.

Vrijheidsbeperkende maatregel vóór 1 april 2012 begaan feit.

Wenk

De verdediging klaagt namens verdachte, ten aanzien van wie werkzaam in de gezondheidszorg of de maatschappelijke zorg, ontucht plegen met iemand die zich als patiënt of cliënt aan zijn hulp of zorg heeft toevertrouwd, meermalen gepleegd, is bewezen verklaard, over de beslissing van het hof tot oplegging van de vrijheidsbeperkende maatregel als bedoeld in artikel 38v Sr, te weten een contactverbod met slachtoffers [1] en [2]. Het voert daartoe aan dat het bewezen verklaarde ten aanzien slachtoffers [1] en [2] ook betrekking heeft op periodes vóór 1 april 2012 toen artikel 38v Sr nog niet in werking was getreden. Het hof heeft in de uitspraak ten aanzien van de strafoplegging als volgt beslist:

‘Legt op de maatregel strekkende tot beperking van de vrijheid inhoudende dat de verdachte voor de duur van 2 jaren op geen enkele wijze – direct of indirect – contact zal opnemen, zoeken of hebben met slachtoffer [1] en [2].’

De Hoge Raad haalt artikel 38v lid 1 en 2 aanhef en onder b Sr en rechtsoverweging 3.4.2 uit ECLI:NL:HR:2018:79 over artikel 38v Sr aan en overweegt dat artikel 38v Sr voorziet in de mogelijkheid een vrijheidsbeperkende maatregel op te leggen. De invoering van deze bepaling houdt derhalve een wijziging in van de toepasselijke regels van sanctierecht. De Hoge Raad oordeelt dat het hof, gelet hierop en in aanmerking genomen dat het bewezen verklaarde feit dat door het hof als één misdrijf is gekwalificeerd mede vóór 1 april 2012 is begaan, miskend heeft dat de genoemde bepaling buiten toepassing dient te blijven. De Hoge Raad oordeelt in aanmerking genomen dat het hof de bewezen verklaarde feiten (met betrekking tot [1] en met betrekking tot [2]) telkens heeft gekwalificeerd als meermalen gepleegd en uit de bewijsvoering afgeleid kan worden dat een aantal van de bewezen verklaarde feiten is begaan op of na 1 april 2012, de oplegging van de vrijheidsbeperkende maatregel geen blijk geeft van een onjuiste rechtsopvatting.

J.H.J. Verbaan, november 2022

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 01-11-2022

ECLI: ECLI:NL:HR:2022:1564

Zaaknummer: 20/04172

Rechters: J. de Hullu, J.C.A.M. Claassens en M. Kuijer

Advocaten: H.M.W. Daamen

Wetsartikelen: 38v Sr